

An aerial photograph showing a green field on the left, a road in the center, and trees on the right. The field is a vibrant green, the road is a dark grey line, and the trees are mostly bare with some yellow-green foliage. The background shows a brownish, eroded bank.

Ruimte. Mensen. Toekomst.

**Ruimtelijke onderbouwing Landgoed
Sandenburg, Langbroek**
Gemeente Wijk bij Duurstede



colofon

projectnaam
**Ruimtelijke onderbouwing
Landgoed Sandenburg,
Langbroek**

datum
27 februari 2024

projectnummer
P06422

opdrachtgever
Gemeente Wijk bij Duurstede

BRO
projectleider
RFe

projectteam
TAu

bron kapt
BRO

Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99
info@bro.nl
www.bro.nl



Inhoudsopgave

1	Inleiding	4	4.4.1	Toetsingskader	14
	1.1	4	4.4.2	Onderzoek	15
	1.2	4	4.4.3	Conclusie	15
	1.3	4	4.5	Externe veiligheid	15
	1.4	5	4.5.1	Toetsingskader	15
			4.5.2	Onderzoek	16
			4.6	Ecologie	16
			4.6.1	Toetsingskader	16
			4.6.2	Onderzoek	17
			4.6.3	Conclusie	17
2	Planbeschrijving	6	4.7	Bodem	17
	2.1	6	4.7.1	Toetsingskader	17
	2.2	6	4.7.2	Onderzoek	18
			4.7.3	Conclusie	18
3	Beleidskader	9	4.8	Water	18
	3.1	9	4.8.1	Toetsingskader	18
	3.1.1	9	4.8.2	Onderzoek	19
	3.1.2	9	4.8.3	Conclusie	20
	3.1.3	9	4.9	Archeologie en cultuurhistorie	20
	3.2	9	4.9.1	Toetsingskader	20
	3.2.1	9	4.9.2	Onderzoek	20
	3.2.2	10	4.9.3	Conclusie	21
	3.3	11	4.10	Stikstof	21
	3.3.1	11	4.10.1	Toetsingskader	21
			4.10.2	Onderzoek	21
			4.10.3	Conclusie	21
4	Omgevingsaspecten	13	4.11	Toetsing besluit m.e.r.	21
	4.1	13	4.11.1	Toetsingskader	21
	4.1.1	13	4.11.2	Onderzoek	21
	4.1.2	13	4.11.3	Conclusie	21
	4.1.3	13			
	4.2	13	5	Uitvoerbaarheid	22
	4.2.1	13	5.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	22
	4.2.2	13	5.1.1	Omgevingsdialog	22
	4.2.3	13			
	4.3	14	6	Conclusie	23
	4.3.1	14			
	4.3.2	14			
	4.3.3	14			
	4.4	14			

Bijlage 1 - Quicksan flora en fauna

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op verzoek van de provincie Utrecht heeft landgoed Sandenburg grond beschikbaar gesteld voor omvorming naar natuur. Voor een groot gedeelte zal dit bestaan uit de aanleg van bossen. Op verzoek van het landgoed is er in overleg met de provincie besloten om het aanleggen van een poel en moeras ook op te nemen in het planvoornemen.

Het initiatief nabij Landgoed Sandenburg voorziet in natuurontwikkeling in de vorm van bos, moeras en poel. Het plangebied is gelegen ten noorden van de Langbroekerdijk A, ten oosten van Kasteel Sandenburg, ten zuiden van de Gooyerdijk en ten westen van de Bovenwijkerweg. De percelen zijn gelegen ten westen en ten oosten van de Gooyerdijk in het overgangsgebied van de heuvelrug naar de kleigronden van de rivier de Kromme Rijn. De keuze om nieuwe natuur op deze locatie te realiseren is gemaakt omdat de aanplant aansluit op bestaande bospercelen. Op deze wijze ontstaat er een robuust en aaneengesloten bos.

Het initiatief wordt meegenomen in het bestemmingsplan 'Verzamelplan 2023' van de gemeente Wijk bij Duurstede. In onderhavige ruimtelijke onderbouwing wordt verantwoord waarom sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Met deze onderbouwing en het vaststellen van het bestemmingsplan 'Verzamelplan 2023' wordt het initiatief zowel juridisch als planologisch geborgd.

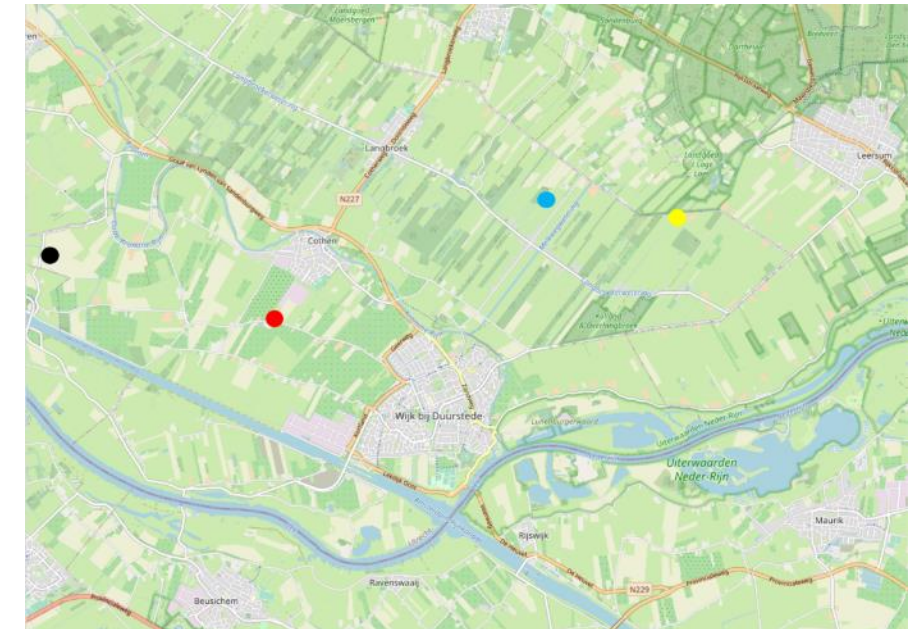
Verder loopt in de naastgelegen gemeente Utrechtse Heuvelrug voor landgoed Sandenburg ook een aanvraag voor natuurrealisatie. Dit planvoornemen wordt echter niet geregeld of geborgd in dit bestemmingsplan.

1.2 Ligging plangebied

De initiatieven in het bestemmingsplan 'Verzamelplan 2023' van de gemeente Wijk bij Duurstede beslaat vier verschillende locaties (zie ook figuur 1):

- Het perceel aan de Gooyerdijk 9 te Langbroek. Het perceel staat kadastraal bekend als kadastrale gemeente Langbroek, sectie C, nummer 833. Dit verzoek voorziet de bestaande schuur op het perceel te amoveren en ter plaatse een nieuwe schuur te realiseren.
- Het perceel nabij Landgoed Sandenburg te Langbroek. De percelen kadastraal bekend als kadastrale gemeente Langbroek, sectie A, gedeeltelijk nummers 443, 444, 447. Het verzoek voorziet nabij Landgoed Sandenburg om onder andere bosaanplant te realiseren.
- Het perceel aan de Trechtweg 10 te Cothen. Het perceel staat kadastraal bekend als kadastrale gemeente Wijk bij Duurstede, sectie F, nummer 1047. Dit verzoek voorziet in de verbouwing en uitbouw van een bestaande bedrijfswoning.
- Het perceel aan de Nachtdijk 1a te Cothen. Het perceel staat kadastraal bekend als kadastrale gemeente Cothen, sectie D, nummer 17. Dit verzoek voorziet om in de bestaande bebouwing drie extra woningen te realiseren. Er wordt ter plaatse van de voorgaande jongveestal een nieuwe kapschuur (van maximaal 200 m²) beoogd dat fungeert als één bijgebouw voor alle woningen.

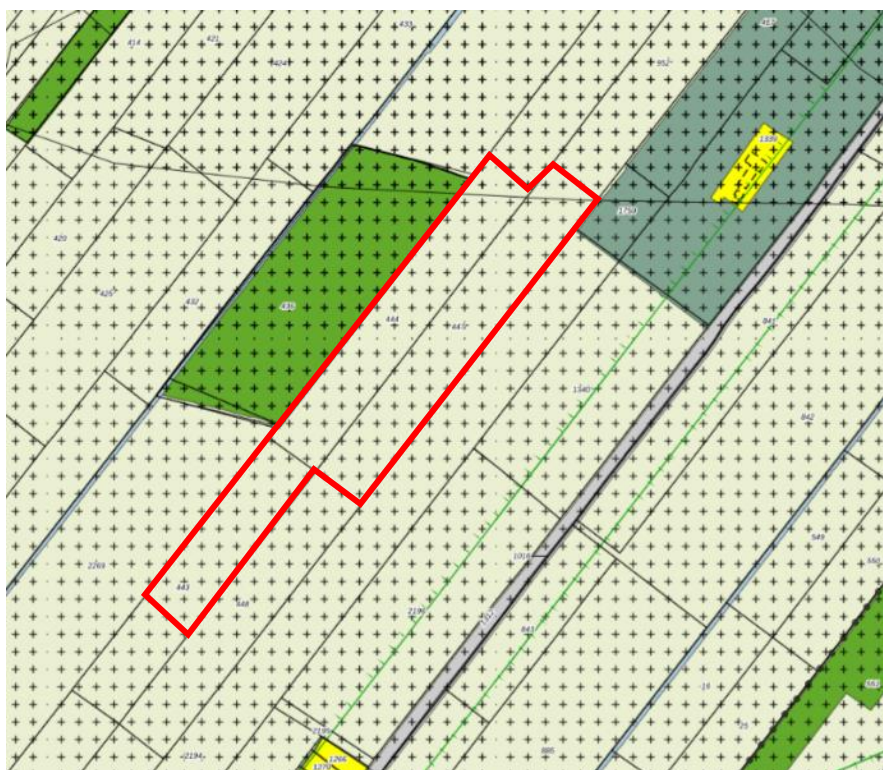
In navolgende afbeelding is de ligging van de verschillende locaties weergegeven. De locatie aan de Gooyerdijk 9 is weergegeven met een gele stip. De locatie nabij landgoed Sandenburg is weergegeven met een blauwe stip. Verder is de locatie aan de Trechtweg 10 weergegeven met een rode stip. Tot slot is de locatie aan de Nachtdijk 1a weergegeven met een zwarte stip.



Figuur 1 Globale ligging betrokken locaties in het zwart, rood, blauw en geel in relatie tot de omliggende kernen

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan "Buitengebied 2015", zoals vastgesteld op 9 maart 2016. Het plangebied heeft in dit bestemmingsplan de bestemming "Agrarisch". Daarnaast ligt de dubbelbestemming "Waarde – Landschap", "Waarde – Aardkunde" (deels) en de gebiedsaanduiding "milieuzone – stiltegebied" op het plangebied. Een uitsnede van de verbeelding van dit bestemmingsplan ter plaatse van het plangebied, is weergegeven in figuur 2.



Figuur 2 Uitsnede vigerend bestemmingsplan, plangebied rood omlijnd

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming van het plangebied vervangen door de bestemming 'Natuur' (ter plaatse van de poel en het moeras) en deels de bestemming 'Bos' (ter plaatse van de bosaanplant). Daarnaast wordt ter plaatse van de bestemming 'Bos' de dubbelbestemming 'Waarde – Natuur en Landschap' opgenomen en ter plaatse van de bestemming 'Natuur' de dubbelbestemming 'Waarde – Landschap'. Ter plaatse van alle percelen zal tevens de gebiedsaanduiding 'milieuzone – stiltegebied' opgenomen worden.

1.4 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgt hoofdstuk 2 waarin een beschrijving van het plan is opgenomen. De daaropvolgende hoofdstukken vormen de verantwoording van de ontwikkeling die deze omgevingsvergunning mogelijk maakt. In hoofdstuk 3 wordt het relevante beleid beschreven. In hoofdstuk 4 worden de milieuaspecten besproken. In hoofdstuk 5 is de uitvoerbaarheid opgenomen. In het laatste hoofdstuk volgt een conclusie.

2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in het buitengebied van Wijk bij Duurstede. Het plangebied staat kadastraal bekend als kadastrale gemeente Langbroek, sectie A, gedeeltelijk nummers 443, 444, 447. De percelen kennen in haar geheel de volgende oppervlakten:

- Perceel 444: 19.210 m²
- Perceel 447: 19.980 m²
- Perceel 443: 17.250 m²

In totaal gaat om een oppervlakte van circa 5,64 ha waarvan circa 4,91 ha ingezet wordt voor onderhavig planvoornemen.

Het plangebied kent momenteel een agrarische bestemming. Het naastgelegen perceel ten westen van het plangebied kent momenteel een bosbestemming.

Landgoed Sandenburg

Landgoed Sandenburg ligt op de grens van het Kromme Rijngebied en de Utrechtse Heuvelrug. Kenmerkend voor dit overgangsgebied tussen rivier en bos is het coulissen landschap, waar weilanden, bossen, houtwallen en singels elkaar afwisselen.

Landgoed Sandenburg is 600 hectare groot. Het hart van Landgoed Sandenburg vormt de historische buitenplaats aan de Langbroekerwetering, met Kasteel, Oranjerie en Koetshuis. De Oranjerie is in gebruik als trouwlocatie en locatie voor zakelijke ontvangsten. In het Koetshuis en de Oude Stal zijn kantoren gevestigd. Kasteel Sandenburg wordt door de familie bewoond.

Het landgoed werkt actief aan de instandhouding van de natuur en stimulering van de biodiversiteit. Zo worden de akkerranden ingezaaid met wilde bloemen, om vogels, bijen, vlinders en hommels aan te trekken.



Figuur 3 Bovenaanzicht, plangebied rood omlijnd

2.2 Toekomstige situatie

Op verzoek van de provincie Utrecht heeft landgoed Sandenburg grond beschikbaar gesteld voor omvorming naar natuur. Voor een groot gedeelte zal dit bestaan uit de aanleg van bossen. Op verzoek van het landgoed is er in overleg met de provincie besloten om het aanleggen van een poel en moeras ook op te nemen in het planvoornemen (zie figuur 4).

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming van het plangebied vervangen door deels een natuurbestemming (ter plaatse van de poel en het moeras) en deels een bosbestemming (ter plaatse van de bosaanplant). Daarnaast wordt ter plaatse van de bestemming 'Bos' de dubbelbestemming 'Waarde – Natuur en Landschap' opgenomen en ter plaatse van de bestemming 'Natuur' de dubbelbestemming 'Waarde – Landschap'. Ter plaatse van alle percelen zal tevens de gebiedsaanduiding 'milieuzone – stiltegebied' opgenomen worden.



Figuur 4 Beoogde bosaanplant en moeras incl. poel op onderhavig plangebied

Doelstelling en meerwaarde

Doelstelling van de bosaanplant op de voorgenomen locatie is het versterken van het landschap en de biodiversiteit en het creëren en versterken van een natuurlijke- en landschappelijke verbinding tussen losliggende landschapselementen. Het landgoed Sandenburg ziet de mogelijkheid het huidige bosareaal te vergroten waardoor er een robuustere verbinding ontstaat tussen losliggende landschapselementen.

Kijkend naar historische kaarten van het gebied bestond landgoed Sandenburg (tevens het gehele Kromme Rijn gebied) uit grotere eenheden met bossen. Over een periode van ruim 120 jaar is dit areaal gekrompen. Hierdoor zijn er nog voornamelijk kleine, losliggende landschapselementen als eilanden in het gebied achtergebleven. Een goede verbinding tussen losse landschapselementen is belangrijk als loop-/vliegroute en als schuilgelegenheid voor diverse fauna in het gebied.

Bij de realisatie wordt uitgegaan van het historische verkavelingspatroon.

Door te werken met zowel boom- als struikvormende soorten ontstaat er een gelaagd bos. Bos-mantel-zoom sluit aan bij een natuurlijke bosopbouw. Dit geeft een belangrijke biotoop en schuilgelegenheid voor fauna en tevens een fraaie landschappelijke inpassing. Voor vlinders en insecten vormen de zoombeplantingen lange linten langs de nieuwe bosranden.

Door het aanleggen van een poel met daaromheen een moeras wordt het leefgebied voor diverse reptielen en amfibieën, waaronder de kamsalamander, vergroot. Tevens dient de poel als waterberging tijdens hevige en/of langdurige regenval.

Voor de ontwikkeling van natuur en specifiek de poel en moerasdeel is contact geweest met de provincie. Zoals in de vooroverlegreactie is aangegeven, zijn poelen geen gebiedsvreemde objecten in de structuur en landschap van het gebied. Al op verschillende percelen zijn langwerpige poelen aangelegd. De nadere uitwerking willen initiatiefnemers graag met de provincie nader uitwerken.

Het plangebied is gelegen tegen het Natuurnetwerk Nederland aan. Het landgoed Sandenburg ziet daardoor de mogelijkheid het huidige NNN te versterken door uitbreiding van bestaande natuur. Door kleine landschapselementen te vergroten en daardoor te verbinden met andere

landschapselementen wordt er een robuust en aaneengesloten bos- en natuurareaal gerealiseerd.

Uitgangspunt is dat het landschappelijk gezien wordt ingepast in de omgeving. Dat is de reden dat er destijds gekozen is voor een langgerekte poel, welke juist tot zijn recht komt in het verkavelingspatroon. Een mogelijk optie waarmee we het verkavelingspatroon nog meer kunnen versterken is om een rij knotwilgen aan te planten langs het moeras. Het perceel waar de poel gerealiseerd wordt, is één hectare groot. Dit perceel zal worden ontgraven tot 0,2 m. Nadat de toplaag is verwijderd, wordt de onderlaag glooiend en voorzien van verschillende hoogtes. De locatie waar de poel wordt gegraven ligt ongeveer in het midden van het perceel, dit is het laagste en het natste gedeelte. Het wateroppervlak wordt ongeveer 3.000 m². De poel zal in het midden een diepte krijgen van 1.30 m. De taluds hebben een natuurlijk verloop waardoor er een prettig leefklimaat ontstaat voor reptielen en amfibieën. Maar juist omdat de poel een groter formaat heeft zullen diverse vogelsoorten meeprofitieren van de poel en het moerassige gedeelte. Het moeras wordt ontsloten van de bestaande watergangen middels dammen, zodat er geen vreemd water meer de poel kan binnenkomen. De bestaande sloot wordt doorgegraven langs het perceel op, zodat de huidige watergangen gekoppeld worden. Deze verlagingen zullen door wisselende waterstanden periodiek droog kunnen vallen. Door de vochtige omstandigheden is de ontwikkeling van riet en moerasplanten hierdoor mogelijk gemaakt.

Inrichtingsmaatregelen en beheer

Er wordt bij de aanplant voor het grootste deel gewerkt met inheemse soorten waarbij voor de bosontwikkeling van een natuurlijk ontwikkelingsproces wordt uitgegaan. Bij de aanplant wordt rekening gehouden met de natuurlijke opbouw van het bos door o.a. met zoombeplanting te werken. Hierdoor wordt de natuurlijke overgang van de aangrenzende landbouwpercelen en de nieuwe bosopstand geaccentueerd. Er is bewust gekozen voor zowel struikvormers als opgaand bos om een gelaagde structuur in het bos te creëren. De

gelaagde structuur sluit aan bij de natuurlijke bosontwikkeling. Het uiteindelijke gewenste eindbeeld bestaat uit een opgaand bos met struikvormers. Op deze wijze creëert het landgoed een gelaagdheid in het bos wat ten gunste komt van de aanwezige fauna.

In het plangebied wordt 3.5 hectare bos (N16.04, Vochtig bos met productie) aangelegd. De aanplant bestaat uit een gemengde opstand van:

- Zomereik Quercus Robur
- Linde Tilia Cordata
- Zoete kers Prunus Avium
- Acacia Robinia Pseudoacacia
- Meidoorn Crateagus Monogyna
- Lijsterbes Sorbus Aucuparia
- Gewone Vogelkers Prunus Padus

Het plantgoed zal machinaal worden geplant met een plantverband van 1,5 x 1.25. Per hectare worden er 5.300 boompjes geplant.

De poel is gepland op perceel kadastraal bekend als gemeente Langbroek, sectie A, nummer 443. Dit perceel wordt aan de zijanten omsloten door sloten. Op het perceel bevinden zich greppels die een groot deel van het jaar vol water staan.

Het perceel waar de poel gerealiseerd wordt, is één hectare groot. Dit perceel zal worden ontgraven tot 0,2 m. Nadat de toplaag is verwijderd wordt de poel van ongeveer 3.000 m² gegraven. De poel zal in het midden een diepte krijgen van 1.30 m. De taluds hebben een natuurlijk verloop waardoor er een prettig leefklimaat ontstaat voor reptielen en amfibieën. Het moeras wordt ontsloten van de bestaande watergangen middels dammen, zodat er geen vreemd water meer de poel kan binnenkomen. De bestaande sloot wordt doorgegraven langs het perceel op, zodat de huidige watergangen gekoppeld worden. Deze verlagingen zullen door wisselende waterstanden periodiek droog kunnen vallen. Door de vochtige

omstandigheden is de ontwikkeling van riet en moerasplanten hierdoor mogelijk gemaakt.

Ontwikkel- en instandhoudingsbeheer

De inrichting en het toekomstige beheer wordt uitgevoerd door het landgoed in samenwerking met lokale aannemers.

Bij de ontwikkeling van het bos wordt uitgegaan van het natuurlijk proces. De eerste drie jaren na aanplant zal bij uitval worden ingeboet. De ontwikkeling en het beheer zal gericht zijn op de duurzame instandhouding van het bos waarbij de natuur- en landschapswaarden centraal staan. Bij dunningsingrepen en onderhoud zal daarop gestuurd en geselecteerd worden en eventuele houtoogst zal daarop zijn afgestemd, waarbij gestreefd wordt naar lange omlopen (fysiologische omloop). Dood hout en de vorming van een gezonde bosbodem vormen een onderdeel van het beheer.

Ontwikkelbeheer bij het moeras bestaat uit het vrijhouden van ongewenste opslag. Dit vindt plaats door ongewenste soorten handmatig te verwijderen (trekken), zodat deze met wortel en al worden verwijderd. Riet zal één keer per vier jaar worden gemaaid zodat er rondom de poel riet in verschillende stadia te vinden is. De poel wordt losgekoppeld van het overige watersysteem.

Het uiteindelijke instandhoudingsbeheer zal bestaan uit het vrijhouden van houtopslag en de poel dient een open water te blijven. Afhankelijk van hoe snel de verlanding gaat, zal er ongeveer 1x per 15 jaar gebaggerd moeten worden waarbij telkens 1/3 deel van de poel wordt opgeschoond. Als uitgangspunt worden de beheerrichtlijnen overeenkomstig BIJ12 gevolgd.

3 Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op het voor deze ontwikkeling relevante rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) in werking getreden. Deze visie bevat de hoofdzaken van het strategisch rijksbeleid voor de fysieke leefomgeving. Dit is een combinatie van beleid uit de bestaande beleidsdocumenten, met en zonder wettelijke grondslag, en nieuw strategisch beleid. De grote en complexe opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw zullen Nederland gaan veranderen. De NOVI bevat een toekomstperspectief met de ambities van het Rijk. In de NOVI zijn 21 nationale belangen met bijbehorende opgaven geformuleerd. Deze nationale belangen komen samen in vier prioriteiten:

1. ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. duurzaam economisch groeipotentieel;
3. sterke en gezonde steden en regio's;
4. toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Voor de vier NOVI-prioriteiten geldt steeds dat zowel voor de lange als de korte termijn maatregelen nodig zijn. Deze maatregelen dienen in de praktijk voortdurend op elkaar in te spelen. Bij de afweging van de belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving centraal voor zowel de boven- als de ondergrond.

Doorwerking plangebied

Het rijk zet in de NOVI voor het landelijk gebied in op een toekomstbestendige ontwikkeling. Dit betekent dat het landgebruik in

balans wordt gebracht met natuurlijke systemen en ontwikkelingen in het landelijk gebied niet ten koste gaan van landschappelijke kwaliteiten.

Onderhavige ontwikkeling voorziet in natuurontwikkeling en draagt daarmee bij aan het versterken van de landschappelijke kwaliteiten die in het gebied aanwezig zijn. Het initiatief is daarmee in lijn met de NOVI.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De wetgever heeft in de Wro, ter waarborging van de nationale of provinciale belangen, de besluitmogelijkheden van lagere overheden begrensd. Indien nationale of provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken, kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur respectievelijk bij of krachtens provinciale verordening regels worden gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn 14 nationale belangen opgenomen die in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) zijn herbevestigd. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Het Barro is op 30 december 2011 in werking getreden en op 1 oktober 2012, 1 juli 2014, 1 juli 2016 en 1 januari 2017 op onderdelen aangevuld.

Doorwerking plangebied

Het plangebied is gelegen binnen een zon die in de Barro is aangeduid als 'Romeinse Limes'. De Romeinse Limes is aangewezen als erfgoed. De kernkwaliteiten van de Romeinse Limes zijn als volgt beschreven:

"De unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven voormalige (militaire) grens van het Romeinse Rijk. De Limes ligt langs de toenmalige loop van de Rijn met archeologische overblijfselen uit de periode 0 tot 400 na Chr. bestaande uit:

- *forten (castella), burgerlijke nederzettingen (kampdorpen/vici) en grafvelden;*

- *militaire infrastructuur, bestaande uit wegen, waterwerken en wachttorens;*
- *scheepswrakken."*

Een bestemmingsplan mag de kernkwaliteiten van de Romeinse Limes niet aantasten. Verstoring van de ondergrond is echter niet aan de orde (zie ook paragraaf 4.9). Aantasting van de kernkwaliteiten van de Romeinse Limes is daarmee ook niet aan de orde.

Voor het overige stelt het Barro geen specifieke regels die bij het opstellen van dit bestemmingsplan in acht moeten worden genomen. Het Barro staat de uitvoering van het bestemmingsplan derhalve niet in de weg.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de verplichting opgenomen om in het geval van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de toelichting een onderbouwing op te nemen van nut en noodzaak van de nieuwe stedelijke ruimtevrage en de ruimtelijke inpassing. Hierbij wordt uitgegaan van de 'ladder voor duurzame verstedelijking'.

Doorwerking plangebied

Natuurontwikkeling kan niet aangemerkt worden als nieuwe stedelijke ontwikkeling. Een toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking is daarom niet noodzakelijk.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie provincie Utrecht

Op 10 maart 2021 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie provincie Utrecht vastgesteld. In de Omgevingsvisie legt de provincie het ruimtelijke beleid voor de periode tot 2050 vast. Het nieuwe ruimtelijke beleid heeft

als hoofdvraag: 'Hoe willen wij dat onze provincie er in 2050 er uitziet?'. In de omgevingsvisie komen de volgende aspecten aan de orde:

- woningbouw in principe binnen steden en dorpen en rondom knooppunten;
- de beschikbare ruimte meervoudig gebruiken;
- het vergroten van de duurzaamheid;
- specifiek in spelen op wat gebieden nodig hebben.

In de Omgevingsvisie liggen de integrale lange termijn ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving van de provincie Utrecht vast. Dat is inclusief sociale aspecten die fysiek neerslaan, zoals toegankelijkheid en inclusiviteit. De Omgevingsvisie vormt een samenhangend pakket met de instrumenten Programma's en Omgevingsverordening. In de omgevingsvisie worden groen, water, energie, bebouwing, infrastructuur, cultuurhistorie en landelijk gebied in onderlinge samenhang gezien. Hiermee wordt ruimte geboden voor duurzaam gebruik en ontwikkeling, voor sociale samenhang en wordt zorg gedragen voor behoud of verbetering van kwaliteit in de Utrechtse leefomgeving.

In het omgevingsbeleid staan twee centrale uitgangspunten centraal:

- kiezen gebiedsgericht voor integrale, toekomstgerichte oplossingen waarmee de Utrechtse kwaliteiten per saldo behouden of versterken, zo nodig met compenserende maatregelen;
- concentreren en combineren van nieuwe ontwikkelingen, om zorgvuldig om te gaan met schaarse ruimte en kwaliteiten en door ontwerp en innovatie te stimuleren. Er blijft ook ruimte beschikbaar voor lokale opgaven.

Doorwerking plangebied

Raadpleging van de digitale versie van de Omgevingsvisie wijst uit dat op de het plangebied een aantal provinciale belangen spelen. Navolgend wordt hieronder op de meest relevante aspecten ingegaan.

Toekomstbestendige natuur en landbouw

De locatie behoort tot het thema duurzaamheid, landbouw, natuur. De ambitie van de provincie is om een robuust klimaatbestendig natuurnetwerk van hoge kwaliteiten met hoge biodiversiteit te ontwikkelen. Onderhavige ontwikkeling draagt bij een versterking van dit natuurnetwerk gezien er bosaanplant en natuurontwikkeling plaatsvindt op een voormalig agrarische bestemming. Op deze wijze ontstaat er een robuust en aaneengesloten bos en natuursysteem.

Stiltegebied

Het intensieve gebruik van de leefomgeving zorgt voor steeds meer geluidhinder, terwijl de behoefte aan rust en ontspanning groot is. Stiltegebieden vervullen een rol in die behoefte. Behalve voor de rustzoekende inwoner, is stilte ook van belang voor de beleving van het landschap en natuur. In de provincie Utrecht zijn 14 stiltegebieden aangewezen. In deze gebieden handhaaft de provincie op de rust die aanwezig is.

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming van het plangebied vervangen door deels een natuurbestemming (ter plaatse van de poel en het moeras) en deels een bosbestemming (ter plaatse van de bosaanplant). Onderhavig plan is hiermee in lijn met de Omgevingsvisie.

Beschermingszone drinkwaterwinning

Voor de bescherming van de bestaande drinkwaterwinningen in de provincie heeft de provincie Utrecht een beschermingszone drinkwaterwinning. Het initiatief is onder andere gelegen in de 'Beschermingszone drinkwaterwinning', het initiatief heeft echter geen invloed op de drinkwaterwinning.

Aantrekkelijke landschappen

Het plangebied valt onder andere onder het landschap Rivierengebied. Het plangebied behoort tot het landschapstype Rivierengebied en kent de volgende kernkwaliteiten:

1. schaalcontrast van zeer open naar besloten
2. samenhangend stelsel van rivier - uiterwaard - oeverwal - kom
3. samenhangend stelsel van hoge stuwwal - flank - kwelzone - oeverwal - rivier
4. de Kromme Rijn als vesting en vestiging

Het initiatief wordt in de paragraaf 'Interim Omgevingsverordening provincie Utrecht' getoetst aan deze kernkwaliteiten.

Toegankelijke cultuur en waardevol erfgoed

Cultuurhistorische waarden van de leefomgeving wilt de provincie beschermen en benutten, door ze beter zichtbaar en beleefbaar te maken en door ze te gebruiken als dragers en aanjagers van ruimtelijke kwaliteit bij ruimtelijke ontwikkelingen. In de Cultuurhistorische hoofdstructuur legt de provincie de nadruk op gebieden die gemeentegrenzen overstijgen: historische buitenplaatszones, militair erfgoed, agrarische cultuurlandschappen, archeologisch waardevolle zones en historische infrastructuur. Hiervoor zijn regels opgenomen in de omgevingsverordening. In de volgende paragraaf 'Interim Omgevingsverordening provincie Utrecht' wordt het initiatief hieraan getoetst.

3.2.2 Interim Omgevingsverordening provincie Utrecht

De interim omgevingsverordening (IOVPU) is op 10 maart 2021 vastgesteld. In de verordening zijn instructieregels opgenomen die in acht genomen moeten worden bij het maken van nieuwe ruimtelijke plannen. Op deze manier kan het provinciale ruimtelijke beleid ook daadwerkelijk gerealiseerd worden. Hieronder worden de meest belangrijke instructieregels behandeld.

Doorwerking plangebied

Artikel 2.10 Instructieregel overstroombaar gebied

Het plangebied is in de IOVPU aangewezen als overstroombaar gebied.

De provincie wil in deze gebieden goed voorbereid zijn op eventuele overstromingen. Voor het binnendijks ontwikkelen van kwetsbare en vitale objecten, woonwijken en bedrijventerreinen moet een ruimtelijk besluit bestemmingen en regels bevatten die rekening houden met overstromingsrisico's. Onderhavig initiatief betreft ontwikkeling van natuur onder andere door bosaanplant. Er worden geen gevoelige objecten mogelijk gemaakt. Het initiatief heeft daarmee geen relevante gevolgen voor de overstromingsrisico's.

Artikel 7.7 Cultuurhistorische hoofdstructuur

De locatie is in de IOVPU onder andere aangewezen als historische buitenplaatszone. Binnen de Historische buitenplaatszone en het Militair erfgoed is aangegeven dat een beperkte hoeveelheid verstedelijking is toegestaan om het behoud van historische buitenplaatsen of militair erfgoed te ondersteunen. Dit wijkt af van het in artikel 9.2 opgenomen verstedelijkingsverbod voor het Landelijk gebied. Binnen de andere onderdelen van de Cultuurhistorische hoofdstructuur en in situaties waar de verstedelijking niet bijdraagt aan de ondersteuning van het militair erfgoed of de buitenplaatszone, is verstedelijking in het landelijk gebied alleen mogelijk op basis van Artikel 9.2 Verstedelijkingsverbod landelijk gebied van deze verordening. Onderhavig initiatief betreft ontwikkeling van natuur onder andere door bosaanplant. Er wordt geen extra verstedelijking mogelijk gemaakt. Het initiatief is hiermee niet in strijd met de IOVPU.

Artikel 7.9 Instructieregel landschap

Onderhavig plangebied maakt onderdeel uit van het landschap van het Rivierengebied. Voor het landschap Rivierengebied wilt de Provincie de volgende kernkwaliteiten behouden:

1. schaalcontrast van zeer open naar besloten;
2. samenhangend stelsel van rivier - uiterwaard - oeverwal - kom;

3. samenhangend stelsel van hoge stuwwal - flank - kwelzone - oeverwal – rivier;
4. de Kromme Rijn als vesting en vestiging.

Deze kernkwaliteiten hebben in de verschillende deelgebieden van Rivierengebied verschillende accenten. Het beoogd planvoornemen betreft nabij Landgoed Sandenburg onder andere bosaanplant te realiseren. De keuze om nieuwe natuur op deze locatie te realiseren is gemaakt omdat de aanplant aansluit op bestaande bospercelen. Op deze wijze ontstaat er een robuust en aaneengesloten bos. De ontwikkeling sluit aan bij al bestaand bos en heeft hiermee geen negatieve invloed op de kernkwaliteiten van het landschap.

Artikel 7.10 Aardkundige waarden

Het gaat hier om regels die de aantasting van aardkundige waarden voorkomen of beperken. Functieaanduidingen met de toegelaten activiteiten (met regels) is mogelijk en kunnen aanbeveling verdienen als de aardkundige waarden zich over meerdere andere functies uitstrekken. Daarbij moet de hiërarchie tussen de functies worden aangegeven. Bescherming van natuurlijk reliëf, bodemopbouw en eventuele actieve landschapsvormende processen spelen een rol hoe in het plan rekening wordt gehouden met de aardkundige waarden. De waarde 'aardkunde' is voor een klein deel aan de noordkant van het plangebied gelegen. De aanplant van het bos en aanleg van de poel tast de waarde 'Landschap' niet aan, zie hiervoor verder paragraaf 4.9.2.

Artikel 9.30 Stille kern

De regels in dit artikel hebben als doel het weren van gedragingen die het stille karakter van het stiltegebied verstoren, omdat ze te lawaaiig en niet thuishoren in dit gebied. Als deze gedragingen niet voorkomen kunnen worden, dan moet gebruik worden gemaakt van de beste beschikbare technieken om de verstoring zo veel mogelijk te beperken. Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming van het plangebied vervangen door deels een natuurbestemming (ter plaatse van de poel en

het moeras) en deels een bosbestemming (ter plaatse van de bosaanplant). Onderhavig plan is hiermee in lijn met de Omgevingsverordening.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Kromme Rijngebied

De gemeentebesturen van de gemeenten Bunnik, Houten en Wijk bij Duurstede hebben in 2017 besloten een omgevingsvisie voor het buitengebied van de gemeenten op te stellen: het Kromme Rijngebied. Het algemene doel van de omgevingsvisie is drieledig: ten eerste willen de gemeenten een modern planningsinstrument hebben dat aansluit bij de behoeften die er zijn in het gebied, ten tweede willende gemeenten in dit gebied, dat duidelijk een geheel is, hetzelfde beleid voeren en ten derde willen de gemeenten onderzoeken of ze in de toekomst ook structureel intensiever kunnen samenwerken.

Doorwerking plangebied

Onderhavig plangebied valt in de Omgevingsvisie onder de "Kastelenzone Langbroekerwetering". Het landgoedgroen is in dit gebied de drager van de natuur. Met onderhavig planvoornemen wordt nieuwe natuur gerealiseerd. De keuze om nieuwe natuur op deze locatie te realiseren is gemaakt omdat de aanplant aansluit op bestaande bospercelen. Op deze wijze ontstaat er een robuust en aaneengesloten bos. Het voorliggende plan past zo binnen de kaders van de Omgevingsvisie Kromme Rijngebied.

Daarnaast valt onderhavig plangebied in de Omgevingsvisie onder de "Essenhakhoutzone Langbroekerwetering". De navolgende kaart laat zien dat de locaties van bossen, inclusief essenhakhout, sterk wisselen. Hier wordt de situatie van 1870 vergeleken met de huidige situatie. De dynamiek is in feite nog groter geweest, de kaart van 1910 laat bijvoorbeeld weer een ander patroon zien. Wat goed zichtbaar is, is dat de

bossen rond de landgoederen veel langer op dezelfde plek blijven dan de bossen in het essenhakhoutgebied. Onderhavig plangebied is op de kaart deels aangeduid als 'verdwenen bos sinds 1870'. Met onderhavig planvoornemen wordt deels bosaanplant beoogd. Op deze manier wordt de oorspronkelijke situatie hersteld.



Figuur 5 Uitsnede kaartweergave locaties van bossen, inclusief essenhakhout

4 Omgevingsaspecten

In dit hoofdstuk worden de diverse relevante omgevingsaspecten aangehaald en wordt het plan hieraan getoetst.

4.1 Verkeer en parkeren

4.1.1 Toetsingskader

Een toevoeging of wijziging van functies zorgt vaak voor een verandering van de verkeersgeneratie en de parkeerbehoefte van een gebied.

In de gemeente Wijk bij Duurstede is de 'Nota Parkeernormen Wijk bij Duurstede' van kracht. In de Nota wordt aan de hand van de CROW publicatie aangegeven welke gebiedsindeling en stedelijke zone gehanteerd dient te worden. Voor de verkeersgeneratie wordt de CROW publicatie 381 aangehouden.

4.1.2 Onderzoek

Verkeer

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming van het plangebied vervangen door deels een natuurbestemming (ter plaatse van de poel en het moeras) en deels een bosbestemming (ter plaatse van de bosaanplant).

Het mogelijk maken van de natuur- en bosbestemming leidt niet tot extra verkeersbewegingen. Derhalve is een berekening van de verkeersgeneratie niet noodzakelijk.

Parkeren

In de gemeente Wijk bij Duurstede is de 'Nota Parkeernormen Wijk bij Duurstede' van kracht.

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming van het plangebied vervangen door deels een natuurbestemming (ter plaatse van de poel en het moeras) en deels een bosbestemming (ter plaatse van de bosaanplant). Het mogelijk maken van de natuur- en bosbestemming leidt niet tot een extra parkeervraag. Derhalve is een parkeerberekening niet noodzakelijk.

4.1.3 Conclusie

Het aspect 'verkeer en parkeren' zorgt niet voor belemmeringen voor onderhavig plan.

4.2 Geluid

4.2.1 Toetsingskader

Wegverkeer

Op basis van de Wet geluidhinder (artikel 77 Wgh) dient bij een wijziging in het bestemmingsplan een akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd als het plan mogelijkheden biedt voor:

- de toevoeging van een nieuwe woning of andere geluidsgevoelige functie binnen de zone van een weg;
- de aanleg van een nieuwe weg;
- de reconstructie van een bestaande weg.

De breedte van de zone van een weg is afhankelijk van het aantal rijstroken, het stedelijk gebied en de maximumsnelheid. In een akoestisch onderzoek kunnen wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt buiten beschouwing worden gelaten.

In de Wgh zijn grenswaarden opgenomen met betrekking tot de geluidbelasting op de gevels van woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen. De voorkeursgrenswaarde voor de geluidbelasting op de gevel is 48 dB en mag in principe niet worden overschreden. Onder

bepaalde voorwaarden, als maatregelen onvoldoende doeltreffend zijn en het voldoen aan de grenswaarden onoverkomelijke bezwaren ontmoet van landschappelijke, stedenbouwkundige of financiële aard, mag de geluidbelasting hoger zijn dan de voorkeursgrenswaarde. Hiervoor dient middels een ontheffing een hogere waarde te worden vastgesteld.

4.2.2 Onderzoek

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming van het plangebied vervangen door deels een natuurbestemming (ter plaatse van de poel en het moeras) en deels een bosbestemming (ter plaatse van de bosaanplant). Er wordt geen geluidsgevoelige functie mogelijk gemaakt. Een akoestisch onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

Milieuzone - stiltegebied

Op het plangebied ligt onder andere de gebiedsaanduiding "milieuzone – stiltegebied". De gronden ter plaatse van deze aanduiding zijn mede aangewezen voor de bescherming van de stilte. Ter plaatse van de aanduiding "milieuzone - stiltegebied" zijn geen nieuwe ontwikkelingen toegelaten die een geluidsniveau van 35 dB(A) LAeq,24h op 50 meter van de geluidsbron of meer veroorzaken.

Onderhavig planvoornemen is niet in strijd met bovenstaande gezien het gaat om omzetting van een agrarische bestemming naar een natuur- en bosbestemming.

4.2.3 Conclusie

Het aspect 'geluid' zorgt niet voor belemmeringen voor onderhavig plan.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Toetsingskader

De hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen staan beschreven in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5, titel 5.2 Wm). Hierin zijn grenswaarden opgenomen voor luchtvervuilende stoffen. Voor ruimtelijke projecten zijn fijnstof (PM10 en PM2,5) en stikstofdioxide (NO2) de belangrijkste stoffen. Een project is toelaatbaar als aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- het project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- het project draagt alleen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging;
- het project is opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een regionaal programma van maatregelen.

Om te bepalen of een project "niet in betekenende mate" bijdraagt aan de luchtkwaliteit is een algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekenende mate' (Besluit NIBM) en een ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) vastgesteld waarin de uitvoeringsregels zijn vastgelegd. Een project kan in twee situaties NIBM bijdragen aan de luchtkwaliteit:

- het project behoort tot de lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) die is opgenomen in de Regeling NIBM;
- het project heeft een toename van minder dan 3% van de jaargemiddelde concentratie NO2 en PM10 (1,2µg/m3).

4.3.2 Onderzoek

Invloed van het plan op de luchtkwaliteit

Door de ontwikkeling is er geen sprake van een toename van verkeer. Derhalve is op voorhand een verslechtering van de luchtkwaliteit als gevolg van onderhavig planvoornemen uitgesloten. Het project draagt hierdoor niet in betekenende mate bij aan de toename van de hoeveelheid stikstofdioxide en fijnstof in de lucht. Een toetsing aan de grenswaarden is derhalve niet noodzakelijk.

Invloed van de luchtkwaliteit op het plan

Er dient gekeken te worden naar de huidige luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied. De achtergrondwaarden van stikstof en fijnstof in de lucht, kunnen worden achterhaald via Atlasleefomgeving. In onderstaande tabel zijn de achtergrondwaarden ter plaatse van het plangebied weergegeven. Geconcludeerd wordt dat de waarden ruim onder de norm liggen.

	NO ₂ µg/m ³	PM ₁₀ µg/m ³	PM _{2.5} µg/m ³
	11,2	15,9	11,1
Norm	40	40	25

Tabel 1 Achtergrondwaarden

4.3.3 Conclusie

Het aspect 'Luchtkwaliteit' vormt geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.4 Bedrijven en milieuzonering

4.4.1 Toetsingskader

Onder milieuzonering wordt verstaan het waar nodig zorgen voor een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds bedrijven of overige milieubelastende functies en anderzijds milieugevoelige functies zoals woningen. Bij de planontwikkeling dient rekening te worden gehouden met milieuzonering om de kwaliteit van het woon- en leefmilieu te handhaven en te bevorderen en daarnaast bedrijven voldoende zekerheid te bieden dat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitvoeren.

Richtafstanden

Bij de milieuzonering wordt gebruik gemaakt van de door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) opgestelde publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'¹. In de publicatie is een lijst opgenomen met bedrijfstypen. Voor de bedrijfstypen zijn indicatieve (richt)afstanden bepaald voor de milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De richtafstanden vormen een indicatie van de aanvaardbaarheid in de situatie dat gevoelige functies in de nabijheid van milieubelastende functies worden gesitueerd. Indien bekend is welke activiteiten concreet worden beoogd of aanwezig zijn, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting (in plaats van de richtafstanden).

Omgevingstype

De richtafstanden zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype (zoals een rustig buitengebied, een stiltegebied of een natuurgebied). Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel

¹ 'Bedrijven en Milieuzonering', Uitgave VNG, Den Haag, 2009.

geen andere functies (zoals bedrijven en kantoren) voor. Binnen gemengde gebieden heeft men te maken met milieubelastende en milieugevoelige functies die op korte afstand van elkaar zijn gesitueerd. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Voorbeelden van gebieden met functiemenging zijn horecaconcentratiegebieden, stadscentra, winkelcentra en winkelgebieden van dorpskernen, woon-werkgebieden met kleinschalige ambachtelijke bedrijvigheid, gebieden langs stadstoegangswegen met meerdere functies en lintbebouwing in het buitengebied met veel agrarische en andere bedrijvigheid.

4.4.2 Onderzoek

Invloed van de omgeving op het initiatief

Rondom het plangebied bevinden zich met name agrarische bestemmingen, bos- en natuurbestemmingen en enkele woonbestemmingen (zie figuur 6).

De beoogde natuur- en bosbestemming valt niet onder een milieugevoelige bestemming. De omgeving wordt derhalve niet als belemmerend gezien voor het planvoornemen. Derhalve vormt milieuzonering geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

Invloed van het initiatief op de omgeving

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming van het plangebied vervangen door deels een natuurbestemming (ter plaatse van de poel en het moeras) en deels een bosbestemming (ter plaatse van de bosaanplant). Het mogelijk maken van de natuur- en bosbestemming, wordt gezien de aard van de bestemming, niet als belemmerend gezien voor de omgeving, maar wel als verbetering. Derhalve vormt milieuzonering geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.



Figuur 6 Bestemmingen rondom het plangebied, plangebied met rood icoon aangegeven

4.4.3 Conclusie

Vanuit het aspect 'Bedrijven en milieuzonering' bestaan er kortom geen belemmeringen.

4.5 Externe veiligheid

4.5.1 Toetsingskader

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van de opslag van of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is landelijke wet- en regelgeving van toepassing.

In de landelijke wet- en regelgeving zijn kwaliteitseisen en normen op het gebied van externe veiligheid geformuleerd. Doel is om bepaalde risico's, waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld, tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Deze bedoelde risico's hangen vooral samen met:

- activiteiten met gevaarlijke stoffen in inrichtingen;
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en het water.

Ook zijn er onder meer landelijke regels voor de opslag en verkoop van vuurwerk. Verder wordt bij de plaatsing van windmolens ook de externe veiligheid in ogenschouw genomen.

De risico's voor externe veiligheid komen tot uitdrukking via het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het plaatsgebonden risico kan op de kaart worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde plaatsgebonden risico. Via het plaatsgebonden risico wordt een basisbeschermingsniveau gewaarborgd. Bij het groepsrisico wordt wel beoordeeld hoeveel personen zich, redelijkerwijs, feitelijk in de omgeving kunnen bevinden. Voor het groepsrisico geldt geen grenswaarde, maar een oriëntatiewaarde. Dit is een ijkwaarde waaraan veranderingen getoetst kunnen worden. Deze oriëntatiewaarde mag overschreden worden, mits goed beargumenteerd door het bevoegd gezag. Samen met de hoogte van groepsrisico moeten andere kwalitatieve aspecten worden meegewogen in de beoordeling van het groepsrisico. Onder deze aspecten vallen zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. Deze argumentatie is een onderdeel van de verantwoording van het groepsrisico. Onderdeel van deze verantwoording is overleg met (advies vragen aan) de regionale brandweer.

Het *plaatsgebonden risico* (PR) is de kans, per jaar, op overlijden van een onbeschermd individu ten gevolge van ongevallen met gevaarlijke stoffen. De aanwezigheid van een persoon is fictief. Niet wordt beoordeeld hoe groot de kans op de aanwezigheid van een persoon feitelijk is.

Het *groepsrisico* (GR) is een maat voor de kans per jaar dat een groep van bijvoorbeeld 10, 100 of 1000 personen het slachtoffer wordt van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt ook beschouwd als een maat voor de maatschappelijke ontwrichting.

4.5.2 Onderzoek

Navolgend wordt ingegaan op risicovolle transportroutes, buisleidingen en inrichtingen toegelicht. Voor de beschouwing hiervan is gebruik gemaakt van de Risicokaart.

Transportroutes

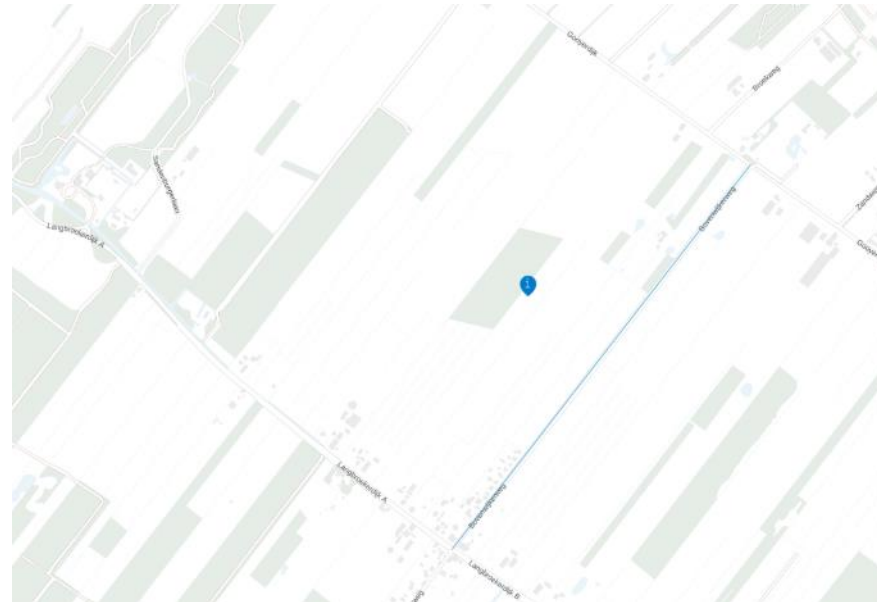
In de omgeving van het besluitgebied zijn geen transportroutes gelegen. Dit aspect vormt derhalve geen belemmering voor onderhavig ruimtelijk initiatief.

Buisleidingen

In de omgeving van het besluitgebied zijn geen buisleidingen gelegen. Dit aspect vormt derhalve geen belemmering voor onderhavig ruimtelijk initiatief.

Risicovolle inrichtingen

In de omgeving van het besluitgebied zijn geen risicovolle inrichtingen gelegen. Dit aspect vormt derhalve geen belemmering voor onderhavig ruimtelijk initiatief.



Figuur 7 Uitsnede Atlasleefomgeving, plangebied aangegeven met blauw icoon

4.5.3 Conclusie

Vanuit het aspect 'Externe Veiligheid' bestaan er geen belemmeringen voor onderhavig planinitiatief.

4.6 Ecologie

4.6.1 Toetsingskader

De bescherming van de natuur is vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). De Wnb geeft het wettelijke kader voor de bescherming van natuurgebieden en voor soortenbescherming. Bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan dient onderzocht te worden of de Wnb ten aanzien van de bescherming van dier- en plantensoorten en gebieden de uitvoering van het plan niet in de weg staan. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de

soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ook in dit kader zijn de provincies het bevoegd gezag.

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wnb heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, mogelijk significant effecten optreden, dienen deze bij de voorbereiding van een bestemmingsplan in kaart te worden gebracht en beoordeeld.

Natura 2000-gebieden hebben een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze gebieden plaatsvinden en verstoring kunnen veroorzaken, moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats. Een ruimtelijk plan dat significant gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied kan alleen worden vastgesteld indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Indien deze zekerheid niet is verkregen, kan het plan worden vastgesteld, indien wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden:

- alternatieve oplossingen zijn niet voorhanden;
- het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; en
- de noodzakelijke compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk bewaard blijft.

Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden.

Conform artikel 1.12 van de Wnb dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Voor deze gebieden geldt een planologisch beschermingsregime. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Soortenbescherming

De Wnb onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wnb drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5);
- andere soorten (artikel 3.10).

Per beschermingsregime is aangegeven welke verboden er gelden en onder welke voorwaarden ontheffing of vrijstelling kan worden verleend door het bevoegd gezag. Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

4.6.2 Onderzoek

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 13 juni 2023 tussen 12.00 – 14.00 uur door een ecooloog van BRO een quickscan flora en fauna uitgevoerd. De rapportage hiervan is opgenomen in de bijlagen. Onderstaand wordt ingegaan op de belangrijkste conclusies.

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, "Kolland & Overlangbroek", bevindt zich op circa 1,5 kilometer afstand ten zuidoosten van het projectgebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als gevolg van aspecten als licht, geluid en trillingen uitgesloten.

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming van het plangebied vervangen door deels een natuurbestemming (ter plaatse van de poel en het moeras) en deels een bosbestemming (ter plaatse van de bosaanplant). Gezien de aard van het planvoornemen wordt een daadwerkelijk stikstofdepositieonderzoek niet noodzakelijk geacht.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Het plangebied is niet gelegen binnen het NNN. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 1,4 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Soortenbescherming

Uit het onderzoek is gebleken dat binnen het plangebied geen beschermde soorten worden verstoord door de beoogde ontwikkeling. Ten aanzien van broedvogels dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, het verwijderen van nestgelegenheid buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten. In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Vervolgonderzoek in het kader van soortenbescherming wordt niet noodzakelijk geacht.

4.6.3 Conclusie

Vanuit het aspect 'Ecologie' bestaan er geen belemmeringen voor onderhavig planinitiatief.

4.7 Bodem

4.7.1 Toetsingskader

In het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6 lid 1 onder d) is bepaald dat voor de uitvoerbaarheid van een plan rekening gehouden moet worden met de bodemgesteldheid in het plangebied. Bij functiewijzigingen dient te worden bepaald of de bodemkwaliteit voldoende is voor de

beoogde functie en moet worden bepaald of nader onderzoek en eventueel saneringen noodzakelijk zijn. In de Wet bodembescherming is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt door de desbetreffende functie (functiegericht saneren). Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op schone grond te worden gerealiseerd. Een bodemonderzoek conform de NEN 5740 richtlijnen is dan noodzakelijk.

4.7.2 Onderzoek

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming van het plangebied vervangen door deels een natuurbestemming (ter plaatse van de poel en het moeras) en deels een bosbestemming (ter plaatse van de bosaanplant).

Doelstelling van de bosaanplant op voorgenomen locatie is het versterken van het landschap en de biodiversiteit en het creëren en versterken van een natuurlijke- en landschappelijke verbinding tussen losliggende landschapselementen. Met de aanleg van de onder meer de bosaanplant en het moeras inclusief poel gaan bodemingrepen gepaard. Echter, gezien de aard van een planvoornemen wordt een daadwerkelijk bodemonderzoek niet noodzakelijk geacht in het kader van de planologische procedure.

4.7.3 Conclusie

Vanuit het aspect 'Bodem' bestaan er geen belemmeringen voor onderhavig planinitiatief.

4.8 Water

4.8.1 Toetsingskader

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) stelt een watertoets in ruimtelijke plannen verplicht. In deze waterparagraaf worden de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling afgewogen.

Rijksbeleid – Het Nationaal Waterplan 2016-2021

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Het Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen. In het Nationaal Waterplan 2016-2021 staan de volgende ambities centraal:

- Nederland blijft de veiligste delta in de wereld;
- Nederlandse wateren zijn schoon en gezond en er is genoeg zoetwater;
- Nederland is klimaatbestendig en waterrobuust ingericht;
- Nederland is en blijft een gidsland voor watermanagement;
- Nederlanders leven waterbewust.

Het kabinet zet de veranderingen in het waterveiligheidsbeleid voort en zal hiertoe een wetsvoorstel met nieuwe normen voor de primaire keringen voorbereiden.

Nieuwe normen zijn nodig, omdat de huidige eisen aan primaire keringen grotendeels uit de jaren zestig van de vorige eeuw dateren. Sindsdien zijn het aantal mensen en de economische waarde achter de dijken toegenomen. Ook is nieuwe kennis beschikbaar gekomen over de werking van de keringen en de gevolgen van overstromingen. De doelen op het gebied van waterveiligheid zijn omgerekend naar normspecificaties voor

de keringen. Deze zijn niet meer gebaseerd op dijkeringen, maar op dijktrajecten.

Elk dijktraject krijgt een norm-specificatie die past bij de gevolgen in dat specifieke gebied. De normspecificaties zijn ingedeeld in zes klassen, waarbij de overstromingskans varieert van 1/300 per jaar tot 1/100.000 per jaar.

Het Rijk onderkent het belang van verbinden van ruimte en water. Bij het aanpakken van wateropgaven en de uitvoering van watermaatregelen vindt daarom afstemming plaats met andere relevante ruimtelijke opgaven en maatregelen in het gebied, zodat scope, programmering en financiering zo veel mogelijk op elkaar aansluiten of, beter nog, elkaar versterken. Het kabinet streeft daarbij ook naar integrale combinaties, waarbij ruimtelijke inrichting een belangrijke rol speelt bij het oplossen van wateropgaven. Omgekeerd is het van belang om bij ruimtelijke opgaven vroegtijdig rekening te houden met wateropgaven en de veerkracht van watersystemen. De gewenste betere verbinding tussen water en ruimte geldt voor alle opgaven op het gebied van waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit.

Provinciaal beleid - Bodem-, en Waterprogramma

Op 9 februari 2022 heeft de provincie het Bodem- en Waterprogramma vastgesteld. Het Bodem- en waterprogramma provincie Utrecht 2022-2027 (BWP) bundelt het provinciaal bodem- en waterbeleid in één programma. Het vervangt de bodem- en wateronderdelen uit het Bodem-, Water- en Milieuplan 2016-2021. In het programma wordt invulling gegeven aan het wettelijk verplichte Regionaal Waterprogramma en worden ambities en beleid uit de Omgevingsvisie van de provincie Utrecht uitgewerkt.

De provincie heeft in het plan de volgende thema's uitgewerkt:

- Overkoepelende thema's: duurzaam gebruik ondergrond en circulair bodem- en waterbeheer;
- Schoon oppervlaktewater;
- Schone bodem en grondwater;

- Bodem: kwaliteit, vruchtbaarheid, aardkundige waarden en ontgroningen;
- Voldoende water;
- Waterveiligheid;
- Energie uit bodem en water;

De provincie Utrecht kent een divers bodem- en watersysteem waarbinnen rivieren, kanalen, sloten en beken voor de wateraanvoer en -afvoer een belangrijke functie hebben. De zojuist genoemde thema's zijn uitgewerkt voor de volgende fysieke gebieden: het Veenweidegebied, Rivierengebied, Stad, Utrechtse Heuvelrug en Gelderse Vallei en Randmeren.

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden - Waterkoers 2016-2021
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft zijn digitale waterbeheerplan, getiteld 'Waterkoers 2016 - 2021', vastgesteld. Hierin legt het Hoogheemraadschap zijn koers voor de periode 2016 - 2021 op hoofdlijnen vast. De Waterkoers 2016 - 2021 is een omslag in denken. Het is niet meer vanzelfsprekend dat het Hoogheemraadschap alles wat met water te maken heeft, zelf oppakt, bepaalt of betaalt. Het motto is van 'zorgen voor' naar 'samen doen'.

De Waterkoers is een middel om het gesprek aan te gaan met partners in het gebied. Het Hoogheemraadschap werkt samen met medeoverheden, belangen- en maatschappelijke organisaties, bedrijven en bewoners aan een veilige, gezonde en prettige leefomgeving. Maatschappelijke ontwikkelingen bepalen de prioriteiten in het werk. De Waterkoers is opgesteld aan de hand van een zogenaamde piramide. Daarin wordt de relatie gelegd tussen de maatschappelijke behoeften en het waterschapwerk. De Piramide geeft symbolisch de prioriteiten van het waterschapwerk weer.

De behoeften van de samenleving veranderen. Ook verandert het klimaat. Daardoor is het waterbeheer continu in beweging. Thema's als ruimtelijke ordening, beheer openbare ruimte, landbouw, natuur en milieu spelen

daarbij een belangrijke rol. De vraag verschuift daarmee van 'wat moet?' naar 'wat heeft de samenleving nodig' om het werk goed te doen.

Gemeente Wijk bij Duurstede

De gemeente heeft het Gemeentelijk Rioleringsplan Wijk bij Duurstede 2014-2018 vastgesteld in november 2013. In december 2019 is er een positief besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijk bij Duurstede houdende regels omtrent Water- en rioleringsplan 2020-2024, deze is echter op dit moment nog niet in werking getreden. In deze paragraaf wordt toch aan dit beleidsstuk getoetst aangezien het besluit positief was. In het Water- en rioleringsplan 2020-2024 staat opgenomen dat perceeleigenaren in principe op eigen terrein het hemelwater bergen of verwerken. Hierin wordt de volgorde 'vasthouden-bergen-afvoeren' gevolgd.

4.8.2 Onderzoek

In artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat het bestuursorgaan dat belast is met de voorbereiding van een plan daarbij overleg pleegt met onder andere de waterschappen. In artikel 3.1.6 (Bro) is aangegeven dat in de toelichting van een plan is beschreven op welke wijze in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding.

Oppervlaktewater

In figuur 8 is een uitsnede van de legger van het waterschap weergegeven. Rondom en in het plangebied is oppervlaktewater in de categorie 'tertiair' aanwezig. Dit zijn kleine watergangen die niet primair of secundair zijn. Voor het aanleggen van de poel, zal een bestaande watergang verdwijnen (zie geel aangegeven in figuur 8). Het moeras wordt ontsloten van de bestaande watergangen middels dammen, zodat er geen vreemd water de poel kan binnenkomen. De beoogde ontwikkeling heeft hiermee geen negatief effect op de watergangen (zie hiervoor verder het kopje 'Aanleg moeras met poel'.

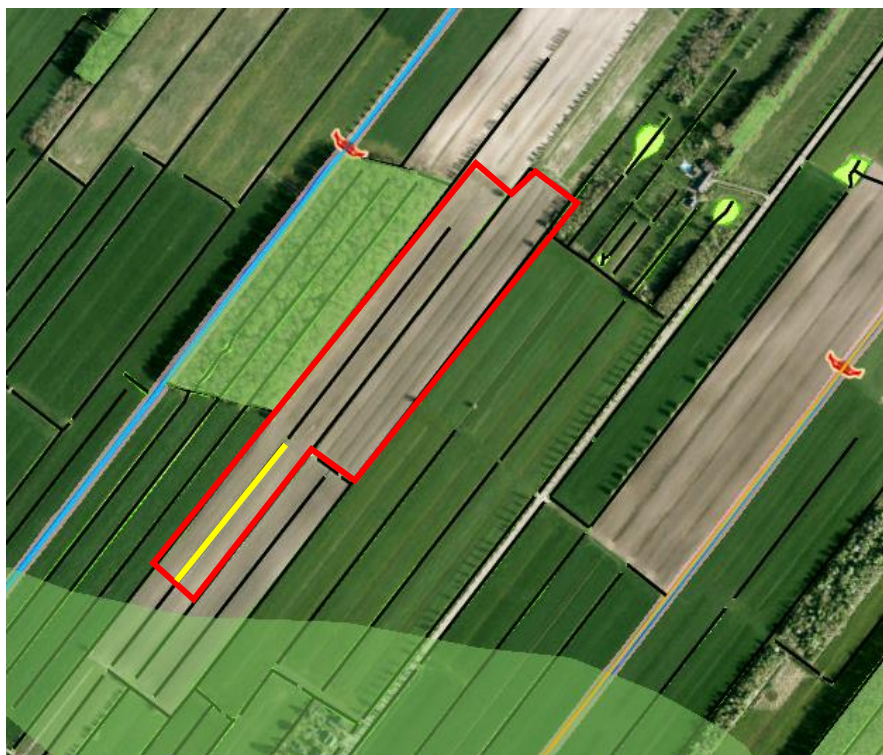
Verhard oppervlak

Met het planvoornemen wordt geen extra verhard oppervlak aangebracht. Gezien er geen sprake is van een toename aan verhard oppervlakte zijn mitigerende maatregelen niet noodzakelijk.

Aanleg moeras met poel

De poel is gepland op perceel kadastraal bekend als gemeente Langbroek, sectie A, nummer 443. Dit perceel wordt aan de zijkanten omsloten door sloten. Op het perceel bevinden zich greppels die een groot deel van het jaar vol water staan.

Het perceel waar de poel gerealiseerd wordt, is één hectare groot. Dit perceel zal worden ontgraven tot 0,2 m. Nadat de toplaag is verwijderd wordt de poel van ongeveer 3.000 m² gegraven. De poel zal in het midden een diepte krijgen van 1.30 m. De taluds hebben een natuurlijk verloop waardoor er een prettig leefklimaat ontstaat voor reptielen en amfibieën. Het moeras wordt ontsloten van de bestaande watergangen middels dammen, zodat er geen vreemd water meer de poel kan binnenkomen. De bestaande sloot wordt doorgegraven langs het perceel op, zodat de huidige watergangen gekoppeld worden. Deze verlagingen zullen door wisselende waterstanden periodiek droog kunnen vallen. Door de vochtige omstandigheden is de ontwikkeling van riet en moerasplanten hierdoor mogelijk gemaakt.



Figuur 8 Uitsnede legger, plangebied globaal rood omlind. De watergang die verdwijnt is geel gearceerd.

4.8.3 Conclusie

Het aspect 'water' vormt geen belemmering voor onderhavig initiatief.

4.9 Archeologie en cultuurhistorie

4.9.1 Toetsingskader

De bescherming van archeologisch erfgoed in Nederland is vastgelegd in de Erfgoedwet, die op 1 juli 2016 in werking is getreden. De Erfgoedwet is in de plaats gekomen van zes wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed, waaronder de Monumentenwet 1988. Onderdelen van

de Monumentenwet die van toepassing waren op de fysieke leefomgeving gaan naar de Omgevingswet die in 2024 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is daartoe in de Erfgoedwet voor de periode tot inwerkingtreding van de Omgevingswet een overgangsregeling opgenomen.

De basis van de bescherming van archeologisch erfgoed in de Erfgoedwet is het verdrag van Valletta (ook wel het verdrag van Malta). De bescherming heeft als doel om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk in situ, dus in de grond, te behouden. Dankzij het principe van "de verstoorder betaalt" uit het verdrag van Valletta worden meer archeologische resten in situ behouden.

Indien ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden dient te worden beoordeeld of archeologische en cultuurhistorische waarden in het geding raken.

4.9.2 Onderzoek

Archeologie

Voor het grondgebied van de gemeente Wijk bij Duurstede is een gemeentelijke archeologische en cultuurhistorische inventarisatiekaart opgesteld. Deze gebieden zijn ook opgenomen in het vigerende bestemmingsplan.

Het plangebied ligt op de gemeentelijke archeologische maatregelenkaart in een Archeologisch waardevol gebied 5: Verwachtingswaarde archeologie - laag. In deze zone zijn alle bodemingrepen vrijgesteld van archeologisch onderzoek.

Het aspect 'archeologie' vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling aangezien er geen bodemingrepen worden uitgevoerd.

Ingeval archeologische resten worden aangetroffen dient dit op grond van artikel 53 van de Monumentenwet onmiddellijk te worden gemeld aan de Minister van OC&W, door tussenkomst van gemeente.

De vondst dient gedurende 6 maanden, te rekenen vanaf de datum van de melding, ter beschikking te worden gesteld of gehouden voor wetenschappelijk onderzoek.

Cultuurhistorie

Voor de toetsing is de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Utrecht geraadpleegd. De locatie ligt binnen "CHS – historische buitenplaatszone".

Analyse waarde landschap

De bosaanplant past in het landschap en versterkt het afwisselende beeld wat past in het coulissenlandschap. Daarnaast draagt de aanleg van een poel bij aan de ecologische waarden. Poelen zijn echter geen historisch element in dit gebied en tast het ontginningspatroon in basis aan. Echter, het moerasgedeelte kan geïnterpreteerd worden als een verwijzing naar de tijd voor de ontginning. De beoogde bosaanplant is voor een klein gedeelte gelegen in de aardkundige waarde "dekzandrug Darthuizen". In het ontwerp dient hier rekening mee te worden gehouden door in lijn met de rand van het dekzand de aanplant te realiseren en deze hierdoor te accentueren.

Conclusie en advies vanuit de analyse landschap

De bosaanplant en de aanleg van de poel tast de waarde 'Landschap' niet aan. Het plangebied is aan de noordkant voor een klein deel gelegen in de waarde 'aardkunde'. Derhalve dient de bosaanplant afgestemd te worden op de rand van de dekzandrug zoals ook bij het naastgelegen bos is gedaan zodat deze de "rug" accentueert. De lijn hoeft daarbij niet kaarsrecht te zijn maar mag ook wat grillig zijn zolang de richting de rand volgt.

4.9.3 Conclusie

De aspecten 'Archeologie' en 'Cultuurhistorie' zorgen niet voor belemmeringen voor onderhavige omgevingsvergunning mits het advies vanuit de 'Analyse waarde landschap' wordt opgevolgd.

4.10 Stikstof

4.10.1 Toetsingskader

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State bepaald dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet als basis voor toestemming mag worden gebruikt voor het onderdeel Natura 2000 (gebiedsbescherming) van de Wet natuurbescherming. Per plan dient aangetoond te worden dat er geen toename is van de stikstofdepositie.

Op 2 november 2022 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak geoordeeld dat de bouwvrijstelling stikstof niet voldoet aan het Europese natuurbeschermingsrecht. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft daardoor geconstateerd dat de bouwvrijstelling niet meer gebruikt mag worden bij bouwprojecten. Hierdoor dient naast de gebruiksfase ook de aanlegfase berekend te worden.

4.10.2 Onderzoek

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming van het plangebied vervangen door deels een natuurbestemming (ter plaatse van de poel en het moeras) en deels een bosbestemming (ter plaatse van de bosaanplant). Gezien de aard van het planvoornemen wordt een daadwerkelijk stikstofdepositieonderzoek niet noodzakelijk geacht.

4.10.3 Conclusie

Het aspect 'Stikstof' vormt geen belemmering voor uitvoering van het plan.

4.11 Toetsing besluit m.e.r.

4.11.1 Toetsingskader

Een milieueffectrapportage-beoordeling (m.e.r.-beoordeling) is een toets van het bevoegd gezag om te beoordelen of bij een project belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. Wanneer uit de toets blijkt dat er belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden, moet er een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

In het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is omschreven in welke gevallen een m.e.r. (beoordelings)procedure gevolgd moet worden. In onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. zijn activiteiten opgenomen waarvoor respectievelijk een m.e.r.-procedure of m.e.r.-beoordelingsprocedure doorlopen moet worden. Met betrekking tot stedelijke ontwikkelingsprojecten moet op grond van D11.2 bij het ruimtelijk plan een plan-MER opgesteld worden bij de stedelijke ontwikkelingsprojecten als de activiteit betrekking heeft op:

- een oppervlakte van 100 hectare of meer;
- een aaneengesloten gebied en 2000 woningen of meer;
- een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

4.11.2 Onderzoek

Bij onderhavig planvoornemen is geen sprake van een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling', gezien natuuroppervlakte (onder meer door middel van bosaanplant) wordt toegevoegd. Het initiatief is daarentegen wel aan te merken als 'een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan', zoals bedoeld in categorie D 9 in de bijlage van het Besluit m.e.r. Een m.e.r.(beoordelings)-procedure is conform kolom 2 noodzakelijk in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

- 1°. een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw of
- 2°. vestiging van een glastuinbouwgebied of bloembollenteeltgebied

van 50 hectare of meer.

Bij onderhavig planvoornemen gaat het in totaal om een oppervlakte van circa 5,64 ha waarvan circa 4,91 ha wordt ingezet voor de ontwikkeling. Het plan valt hiermee ruim onder de drempelwaarde van 125 hectare of meer. Hierdoor is er is geen m.e.r.(beoordelings)-procedure noodzakelijk. Er hoeft geen vormvrij m.e.r.-beoordelingsbesluit genomen te worden. Daarbij zijn in voorgaande paragrafen van dit hoofdstuk zijn de verschillende milieueffecten beschouwd, zoals geluid en luchtkwaliteit. Hieruit blijkt dat er door de ontwikkeling inderdaad geen sprake zal zijn van nadelige milieugevolgen.

4.11.3 Conclusie

Er is geen m.e.r.(beoordelings)-procedure noodzakelijk.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1.1 Omgevingsdialoog

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen potentiële belanghebbenden die door het plan negatieve effecten zouden kunnen ondervinden. Gezien de aard van de ontwikkeling (natuurontwikkeling) zal de ontwikkeling een positief effect hebben op de omgeving. Er is daarom geen omgevingsdialoog gevoerd.

6 Conclusie

Het initiatief beoogt de agrarische bestemming van het plangebied te vervangen door deels een natuurbestemming (ter plaatse van de poel en het moeras) en deels een bosbestemming (ter plaatse van de bosaanplant). Daarnaast wordt ter plaatse van de bestemming 'Bos' de dubbelbestemming 'Waarde – Natuur en Landschap' opgenomen en ter plaatse van de bestemming 'Natuur' de dubbelbestemming 'Waarde – Landschap'. Ter plaatse van alle percelen zal tevens de gebiedsaanduiding 'milieuzone – stiltegebied' opgenomen worden.

Doelstelling van de bosaanplant op voorgenomen locatie is het versterken van het landschap en de biodiversiteit en het creëren en versterken van een natuurlijke- en landschappelijke verbinding tussen losliggende landschapselementen.

Het initiatief zal juridisch planologisch mogelijk worden gemaakt in het Verzamelplan 2023. Er is beoordeeld of de ontwikkelingen passen in het beleid van het rijk, de provincie en gemeente. Voorts is gekeken of de ontwikkeling op de locatie passend is en of er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van waarden, functies en belangen in de omgeving. Uit deze afwegingen blijkt dat er geen belemmeringen zijn om het initiatief te realiseren.

Bijlage 1 - Quicksan flora en fauna



Ruimte. Mensen. Toekomst.

Quickscan Flora en Fauna Landgoed Sandenburg Langbroek

Toetsing aan natuurwetgeving en -beleid

Definitief



colofon

projectnaam
**Quickscan Flora en Fauna
Landgoed Sandenburg
Langbroek**

datum
22 juni 2023

projectnummer
P06422

opdrachtgever
Gemeente Wijk bij Duurstede

BRO
projectleider
RFe

opgesteld door
RBo
interne controle
RdM

bron kافت
BRO

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400
info@bro.nl
www.bro.nl



Inhoudsopgave

1	Inleiding	4	7	Samenvatting	13
1.1	Werkwijze quickscan flora en fauna	4			
2	Planbeschrijving	5	8	Geraadpleegde bronnen	14
2.1	Huidige situatie	5			
2.2	Toekomstige situatie	5			
3	Toetsing gebiedsbescherming	7			
3.1	Wettelijke gebiedsbescherming	7			
3.2	Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid	7			
4	Toetsing beschermde houtopstanden	8			
5	Toetsing soortenbescherming	9			
5.1	Vogels	10			
5.1.1	Toetsing	10			
5.2	Vleermuizen	10			
5.2.1	Toetsing	10			
5.3	Grondgebonden zoogdieren	10			
5.3.1	Toetsing	11			
5.4	Reptielen	11			
5.4.1	Toetsing	11			
5.5	Amfibieën	11			
5.5.1	Toetsing	11			
5.6	Vissen	11			
5.6.1	Toetsing	11			
5.7	Ongewervelde diersoorten	11			
5.7.1	Toetsing	11			
5.8	Vaatplanten	11			
5.8.1	Toetsing	11			
6	Conclusie	12			

1 Inleiding

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de realisatie van nieuwe natuur, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

1.1 Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen potentieel aanwezige natuurwaarden die vanuit de Wet natuurbescherming en provinciaal beleid zijn beschermd. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 13 juni 2023 tussen 12.00 – 14.00 uur door een ecoloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Het was circa 27°C, licht bewolkt, zonder neerslag, met een oost-noordoosterwind van 3 Bft. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest-/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, soortgerichte literatuur, NDFG-gegevens en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, laatst aangevuld 11 februari 2021). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

2 Planbeschrijving

Het plangebied bestaat uit twee percelen, gelegen ten noorden en ten zuiden van de Gooyerdijk. Dit gebied ligt in het overgangsgebied van de heuvelrug naar de kleigronden van de rivier de Kromme Rijn. Beide percelen zijn omringd door andere landbouwgronden en gedeeltelijk door bomen. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

2.1 Huidige situatie

Het perceel ten noorden van de Gooyerdijk, bestaat momenteel uit landbouwgrond waarop actief verbouwt wordt. In het zuidoosten is een boomgroep aanwezig. In het oosten en het zuiden van het plangebied zijn sloten aanwezig die op het moment van het veldbezoek droogstonden en begroeid waren met bramen, brandnetel en distels.

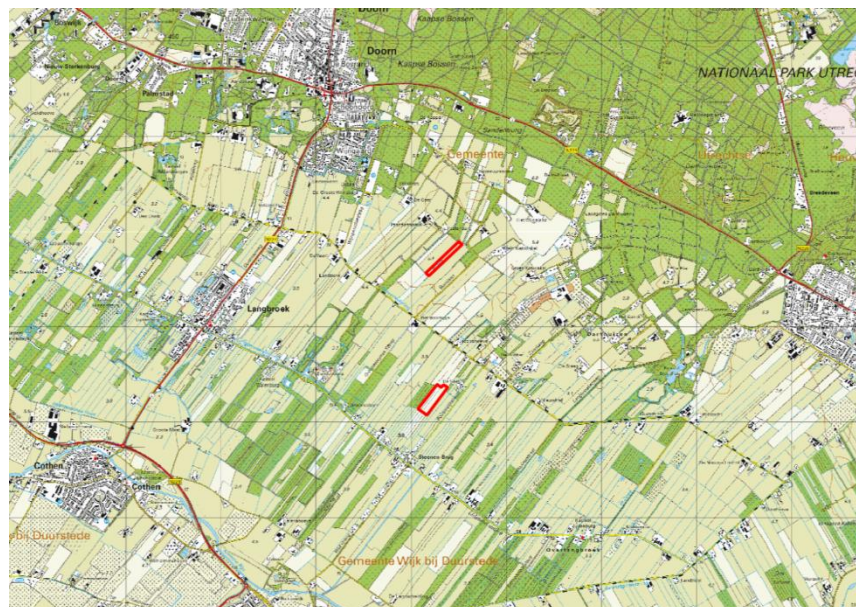
Het plangebied ten zuiden van de Gooyerdijk bestaat uit landbouwgrond waar een tarwesoort op wordt verbouwd. In het oosten en het zuiden van het plangebied zijn sloten aanwezig net als op drie locaties op de akker.

In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 4 t/m 9 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie worden beide percelen omgevormd tot natuur. Hierbij wordt het perceel ten noorden van de Gooyerdijk beplant met verschillende bodemsoorten zoals; Eik, Beuk, Acacia en Douglas.

Het perceel ten zuiden van de Gooyerdijk wordt beplant met zoals; Eik, Prunus Avium, Linde, Acacia, Meidoorn, Lijsterbes en Prunus Padus. In het zuiden wordt een stuk van de landbouwgrond omgevormd tot moeras met een poel. Hierbij wordt de toplaag verwijderd en poel van ongeveer 3.000 m² gegraven. De poel zal in het midden een diepte krijgen van 1.30



Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

m. De taluds hebben een natuurlijk verloop waardoor er een prettig leefklimaat ontstaat voor reptielen en amfibieën. Het moeras wordt ontsloten van de bestaande watergangen middels dammen, zodat er geen vreemd water meer de poel kan binnenkomen.

De bestaande sloot wordt doorgegraven langs het perceel op, zodat de huidige watergangen gekoppeld worden. Deze verlagingen zullen door wisselende waterstanden periodiek droog kunnen vallen. Door de vochtige omstandigheden is de ontwikkeling van riet en moerasplanten hierdoor mogelijk gemaakt.



Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving



Figuur 3: Noordelijke perceel gezien vanuit het noordoosten



Figuur 4: Noordelijk perceel gezien vanuit het westen



Figuur 5: Watergang in het midden van het noordelijke perceel



Figuur 6: Zuidelijk perceel gezien vanuit het zuidoosten in het zuiden van bomengroep



Figuur 7: Zuidelijk perceel gezien vanuit het zuidoosten in het noorden van bomengroep



Figuur 8: Bomengroep gelegen in het zuidoosten van het zuidelijke perceel

3 Toetsing gebiedsbescherming

3.1 Wettelijke gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, “Kolland & Overlangbroek”, bevindt zich op circa 1,5 kilometer afstand ten zuidoosten van het projectgebied (zie figuur 10). Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als gevolg van aspecten als licht, geluid en trillingen uitgesloten.

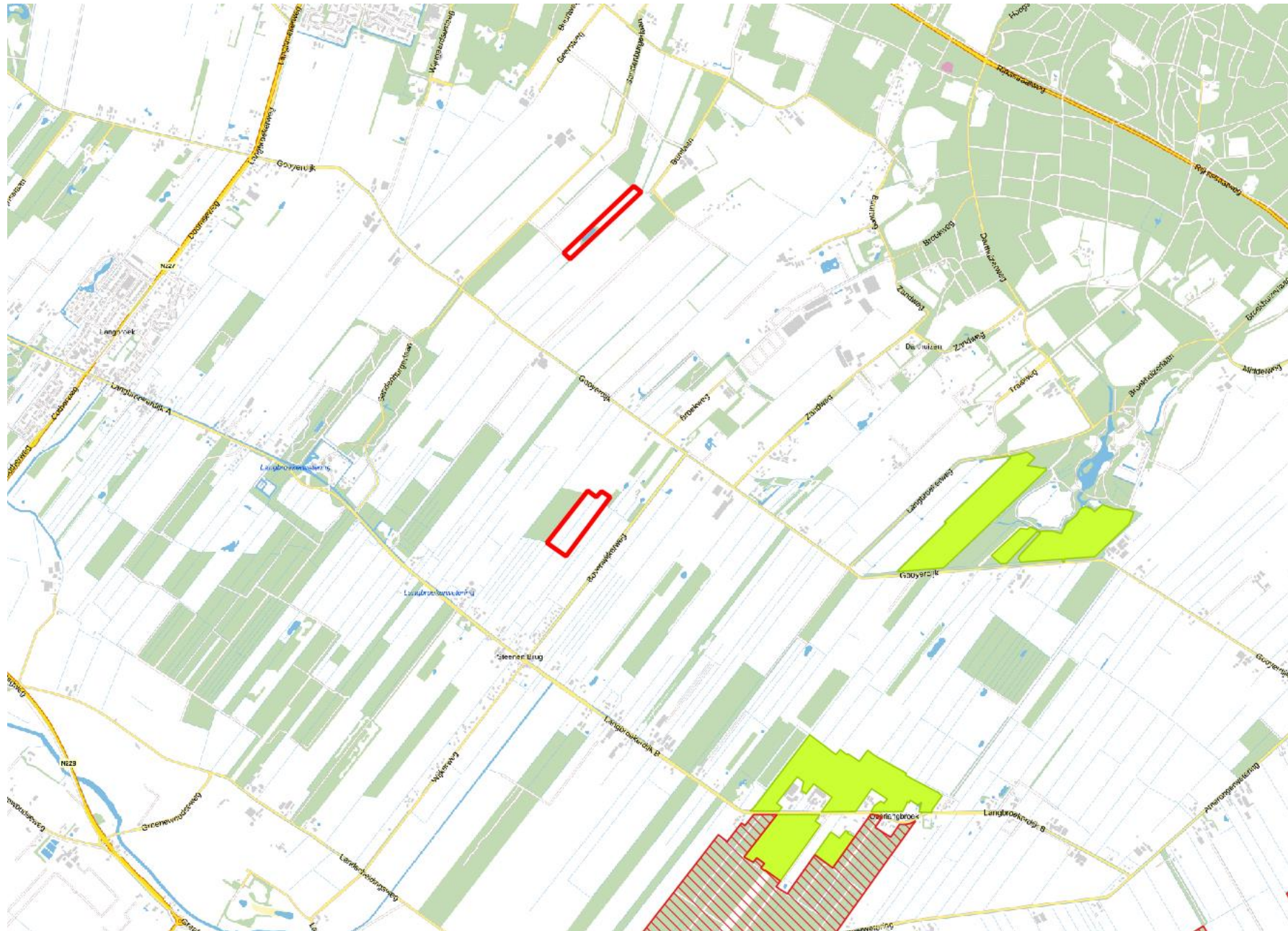
Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de agrarische bestemming van het plangebied vervangen door deels een natuurbestemming (ter plaatse van de poel en het moeras) en deels een bosbestemming (ter plaatse van de bosaanplant). Gezien de aard van het planvoornemen wordt een daadwerkelijk stikstofdepositieonderzoek niet noodzakelijk geacht.

3.2 Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN,

voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Het plangebied is niet gelegen binnen het NNN (zie figuur 10). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 1,4 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.



Figuur 9: Ligging NNN (groen) en Natura 2000-gebieden (rood gearceerd) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

4 Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien de (onderdelen van) houtopstanden behouden blijven is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde.

5 Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)

Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 Verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn). De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan afstemmen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de Nationaal beschermde soorten (art. 3.10 Wnb) met een lichte toets verleend. Voor de vogels en

Europees beschermde soorten geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde

'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of

Tabel 1: Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Vogels (artikel 3.1 Wnb)	Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)	Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

5.1 Vogels

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Op beide percelen is geen bebouwing aanwezig. Hierdoor kunnen broedlocaties van gebouwbewonende vogelsoorten als kerkuil, huismus en gierzwaluw worden uitgesloten. In de opgaande beplanting binnen en rond het plangebied bevinden zich tevens geen jaarrond beschermde nesten van vogels als buizerd, sperwer, havik en ransuil. Wel kunnen hier mogelijk

“algemene” soorten als merel, roodborst, heggenmus, zwartkop, winterkoning en houtduif tot broeden komen.

5.1.1 Toetsing

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermde status verloren. Bij de werkzaamheden kunnen wel nesten verloren gaan die niet jaarrond zijn beschermd. Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien het verwijderen van het opgaand groen buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel over de aan/afwezigheid van een vervroegd of verlaat broedgeval (bijvoorbeeld van een houtduif) dient een controle hieromtrent zekerheid te bieden. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdiervereniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootvleermuis, franjestaart en watervleermuis.

Op beide percelen is geen bebouwing aanwezig. Hierdoor kunnen rust- of verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten op voorhand worden uitgesloten. De bomen binnen beide percelen blijven behouden, waardoor eventuele rust- of verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten behouden blijven. Er is er sprake van vliegroutes en foera-

geergebied voor vleermuizen binnen en rond de percelen, gezien de aanwezigheid van aspecten als oppervlaktewater en lijnvormige landschapselementen.

5.2.1 Toetsing

Het plangebied bevat geen potentiële rust- of verblijfplaatsen voor een vleermuissoort. Bij uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling zal er geen sprake zijn van (potentiële) overtreding met betrekking tot vaste rust- of verblijfplaatsen, vliegroutes of foerageergebied voor vleermuizen. Het aanwezig groen zal behouden blijven en worden aangevuld. Met de voorgenomen ontwikkeling zal foerageergebied voor vleermuizen ontstaan.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt matig geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als egel en huisspitsmuis kunnen in het plangebied worden waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde soorten bunzing, wezel, boomarter, eekhoorn, das waterspitsmuis en bever voor. Beide percelen betreffen zwaar bewerkte agrarische percelen zonder geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen. Enkel de randen langs de sloten en het groen kunnen mogelijk dienst doen als leefgebied. Deze elementen blijven echter behouden.

Met de toekomstige inpassing zal er meer dekking binnen het plangebied ontstaan, waardoor het kan dienen als leefgebied voor de kleine marterachtigen. De aanwezigheid van boomarter en eekhoorn binnen een van beide percelen kan op voorhand worden uitgesloten, gezien het ontbreken van grote eenheden opgaand groen. Binnen en rond het plangebied zijn geen burchten, loop- of eetsporen, latrines of wissels die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van het plangebied door de das. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Dit habitat is binnen het plangebied eveneens niet aanwezig waardoor het geen geschikt leefgebied vormt voor deze soort. Ook kan door deze reden de aanwezigheid van de bever redelijkerwijs uitgesloten worden. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

5.3.1 Toetsing

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaan geen verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde soorten verloren. Ook gaat er geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten en overtreding van de Wnb is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen. De toekomstige inpassing van beide percelen zal zorgen voor leefgebied voor marters en das, en hiermee bijdragen aan het verhogen van de ecologische waarden van de omgeving.

5.4 Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang en zandhagedis. De waarnemingen hebben betrekking op

de natuurgebieden in de omgeving. Het plangebied zelf en de directe omgeving biedt geen geschikt habitat voor deze soorten. Het voorkomen ervan binnen het plangebied is daarmee dan ook uitgesloten.

5.4.1 Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

5.5 Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Volgens de verspreidingsgegevens zijn in de omgeving van het plangebied ook waarnemingen van de niet vrijgestelde poelkikker, heikikker en kamsalamander bekend. Het plangebied bevat echter geen geschikt oppervlaktewater of schuilgelegenheid, waardoor de aanwezigheid van de meeste van deze soorten binnen het plangebied redelijkerwijs is uitgesloten. Met betrekking tot een incidenteel passerend individu van een algemene (vrijgestelde) soort is enkel de zorgplicht van toepassing.

5.5.1 Toetsing

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties en overtreding van de Wnb is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor eventueel passerende individuen.

5.6 Vissen

Het aanwezig oppervlaktewater binnen het plangebied, biedt geen geschikt habitat voor beschermde vissoorten. In de directe omgeving van het plangebied zijn tevens geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten. Wel kunnen in de aanwezige sloten algemene soorten zoals stekelbaars, blankvoorn, zeelt, snoek en baars voorkomen. De sloten blijven echter allen behouden, waardoor negatieve effecten niet te verwachten zijn.

5.6.1 Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

5.7 Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van grote vos, grote weerschijnvlinder, sleedoornpage, teunisbloempijlstaart, beekrombout en gevlekte witsnuitlibel. Al deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun habitat, die in het plangebied niet aanwezig zijn. Aanwezigheid van de overige beschermde libellen en vlinders is vanwege de verspreiding en/of aanwezig habitat uitgesloten. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

5.7.1 Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten

5.8 Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn beschermde soorten bekend als brave hendrik, gladbiggenkruid, kartuizer anjer en korensla. Deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun standplaatsen. Gezien het aanwezige biotoop van het plangebied is de aanwezigheid van dergelijk beschermde vaatplanten redelijkerwijs uitgesloten.

5.8.1 Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn op voorhand uitgesloten.

6 Conclusie

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan alleen in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming in acht wordt genomen:

- Ten aanzien van broedvogels dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, het verwijderen van nestgelegenheid buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.

7 Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 2: Overzicht effecten met betrekking tot gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	Ca. 1 km	Nee	-	Geen externe versturende factoren
Natuurnetwerk Nederland	Ca. 3 km	Nee	-	Ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	-	Nee	-	Niet van toepassing

Tabel 3: Overzicht (potentiële) aanwezigheid beschermde soorten en te nemen vervolgstappen

Soortgroep	Potentieel aanwezig	Sprake van overtreding	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen	
Broedvogels	Algemeen	Ja	Te voorkomen	Plangebied buiten broedseizoen bouwrijp maken of controle vooraf	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	-	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	-	-
	Foerageerhabitat	Nee	Nee	-	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Te voorkomen	Zorgplicht afdoende	Heeft betrekking op een soort als de egel	
Reptielen	Nee	Nee	-	-	
Amfibieën	Ja	Te voorkomen	Zorgplicht afdoende	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad	
Vissen	Nee	Nee	-	-	
Ongewervelden	Nee	Nee	-	-	
Vaatplanten	Nee	Nee	-	-	

8 Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2019. Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering. Zesde druk, Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- Diepenbeek, A. 2021. Veldgids Dierensporen Europa. Tweede druk, KNNV Uitgeverij Zeist.

Algemene websites

- Bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- Eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- Floron.nl (soortgegevens planten)
- Ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- Sovon.nl (soortgegevens vogels)
- Synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- Verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- Vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- Wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-01-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- Zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale bronnen

- <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/natuur/natuurnetwerk-nederland-nnn/> (NNN Utrecht)

- <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/natuur/natuurbeheer> (natuurbeheerplan Utrecht)

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

Boxtel

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400

Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl



Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

Boxtel

Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400

Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl

